Genelge 2002/38 - Gümrük Kıymeti Hakkında

T.C. BAŞBAKANLIK GÜMRÜK MÜSTEŞARLIĞI Sayı: B.02.1.GÜM.0.06.00.11.358- Konu: GENELGE 2002/38 Müsteşarlığımıza intikal eden yargı kararlarının tetkikinden, "gümrük kıymeti" konusunda Müsteşarlığımız aleyhine açılan davaların, al

T.C. BAŞBAKANLIK GÜMRÜK MÜSTEŞARLIĞI

Sayı: B.02.1.GÜM.0.06.00.11.358- **Konu:**

GENELGE 2002/38

Müsteşarlığımıza intikal eden yargı kararlarının tetkikinden, "gümrük kıymeti" konusunda Müsteşarlığımız aleyhine açılan davaların, aleyhimize sonuçlandığı anlaşılmıştır.

Bu itibarla, yapılacak savunmalarda göz önünde bulundurulmak üzere, aşağıda yer alan açıklamaların yapılmasına gerek görülmüştür.

"Gümrük kıymeti" ile ilgili mevzuat ve uluslararası düzenlemeler:

1. "Gümrük Kıymeti" ile ilgili temel uluslararası metin, ülkemizin de taraf olduğu, "Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasının VII nci Maddesinin Uygulanmasına Dair Anlaşma" (DTÖ Kıymet Anlaşması)dır.

Ayrıca, söz konusu Anlaşmanın uygulanması ile ilgili olarak, yol gösterici mahiyette, Dünya Ticaret Örgütü Gümrük Kıymeti Komitesi ile Dünya Gümrük Örgütü Gümrük Kıymeti Teknik Komitesinin çeşitli enstrümanları (Karar, Tavsiye, Açıklama...) bulunmaktadır.

4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun kıymet ile hükümleri, yukarıda belirtilen DTÖ Kıymet Anlaşması hükümleri ile uyumlu bulunmaktadır.

Gümrük İdaresinin Araştırma Hakkı:

2. Gümrük Kanununun 65/1 maddesi gereğince; gümrük idareleri, beyanın doğruluğunu araştırmak üzere, beyanname ile ilgili ve beyannameye ekli belgeleri kontrol edebilir ve

beyannamenin içerdiği bilgilerin doğruluğunu araştırmak amacı ile beyan sahibinden diğer belgeleri de vermesini isteyebilir.

DTÖ Kıymet Anlaşmasının 17 nci maddesi de, mezkur anlaşmada yer alan hiçbir hükmün, gümrük idaresinin gümrük kıymetinin belirlenmesi ile ilgili olarak ibraz edilen tutanak, belge veya beyannamenin gerçeklik veya doğruluğunu araştırma hakkını sınırlamayacağı veya bu hakkı tartışma konusu haline getirecek şekilde yorumlanamayacağını hüküm altına almıştır.

Diğer taraftan, mükellefler, Gümrük Yönetmeliğinin 119/d maddesi (Mer'i Ynt Madde 114)gereğince, mezkur Yönetmeliğin 125 inci maddesinde (Mer'i Ynt Madde 120) tanımlanan, bir örneği mezkur Yönetmeliğin 23 (Mer'i Ynt Ek 16)numaralı ekinde yer alan ve ihracat, transit ve antrepo rejimleri dışında kalan rejimlerde beyannameye eklenmesi zorunlu olan Kıymet Bildirim Formunu imzalamakla, beyanname ve eklerinde yer alan bilgi, belge tutanak ve raporları gerçeğe uygun, doğru ve tam olarak beyan ettiğini, gümrük idaresince sonradan talep edilecek, eşyanın gümrük kıymetinin tespiti ile ilgili, ilave her türlü bilgi, belge, tutanak ve raporları da aynı sorumluluk bilinci içinde vereceğini taahhüt etmiş bulunmaktadır.

Bu çerçevede, gümrük idaresinin, beyan edilen kıymetin gerçeklik ve doğruluğunu teyit etmek üzere araştırma yapma hakkı olduğundan mükellefinden ilave bilgi ve belge talep edebileceği açıktır.

Söz konusu araştırmanın nasıl yapılacağı ise 2000/13 sayılı Genelge ile açıklanmıştır.

Satış Bedeli Yönteminin Terkedilmesi:

3. Gümrük idaresinin, beyan edilen kıymetin gerçeklik veya doğruluğundan şüphelenmesi, ilave bilgi talebinin yerine getirilmemesi ya da ilave bilgi verilmesine karşın gümrük idaresinin beyan edilen kıymetin gerçeklik veya doğruluğu konusundaki şüphesinin sürmesi durumunda, ithal eşyasının gümrük kıymeti satış bedeli yöntemine göre belirlenemez.

Bu husus, Dünya Gümrük Örgütü Gümrük Kıymeti Komitesinin 6.1 sayılı kararında da açıkça belirtilmiştir. Söz konusu kararın bir fotokopisi eklidir.

Burada dikkat edilmesi gereken husus, yargı mercileri nezdinde yapılacak savunmalarda, beyan edilen kıymetin hangi nedenlerle kabul edilmediği, gümrük idaresinin şüphelendiği ve mükellefince açıklanamayan hususların neler olduğunun açık ve objektif bir şekilde ortaya

konulmasıdır.

Zira tetkik edilen bir çok yargı kararında, satış bedelinin terk edilme nedeninin ne olduğunun açıklanmaması, yapılan işlemin iptaline gerekçe olarak gösterilmiştir.

Kıymet Tespitinde Kullanılan Yöntemin Belirtilmesi:

4. Yapılan savunmalarda, ithal eşyasının gümrük kıymetinin hangi yönteme göre belirlendiği ve varsa daha önceki yöntemlere göre kıymet tespitinin neden yapılamadığının açıklanması, yasal dayanak olarak da bu yönteme ilişkin hükümlerin gösterilmesi gerekmektedir.

Örneğin, benzer eşya yöntemine göre bir kıymet tespit edilmişse, öncelikle satış bedeli yönteminin neden uygulanamadığı açıklanmalı, yapılan araştırmadan bahisle bu eşyaya ilişkin bir "aynı eşya" kıymetinin de bulunamadığı belirtilerek ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde yürütülen işlem izah edilmelidir.

Eşyanın "aynı" veya "benzer" eşya olduğunun ortaya konulması:

5. Aynı eşyanın satış bedeli veya benzer eşyanın satış bedeli yöntemlerine göre yapılan işlemlerde dikkat edilecek bir diğer husus da, eşyaların bu özelliklerinin açıkça ortaya konulmasıdır.

Örneğin, aynı eşyanın satış bedeli yöntemine göre yapılan bir kıymet tespitinde, ithal eşyası ile emsal alınan "aynı eşya"nın aynı olduğu hususu, Gümrük Yönetmeliğinin 35/a (Mer'i Ynt Madde 43-b) ve diğer ilgili bentlerindeki hükümlere dayanılarak açıklanmalı, fiziksel özellik, kalite ve tanındığı özellikler ile üretildiği ülke gibi yönlerden de aynı olduğu gösterilmelidir.

Bu çerçevede, emsal alınan eşya Gümrük Yönetmeliğindeki tanımlara uygun olmalıdır.

Bilgilerini ve bu doğrultuda gereğini rica ederim.

Müsteşar a. Umman HAMİTOĞULLARI Gümrükler Genel Müdürü v.

Ek: 1 Karar fotokopisi

GÜMRÜK TARİFELERİ VE TİCARET GENEL ANLAŞMASI 1994'ÜN VI'ncı MADDESİNİN UYGULANMASINA İLİŞKİN ANLAŞMA'NIN 17.6'ncı MADDESİNİN GÖZDEN GEÇİRİLMESİ HAKKINDA KARAR

Bakanlar aşağıdaki kararı almışlardır:

GATT 1994'ün VI'ncı Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Anlaşmanın 17'nci Maddesi 6ncı Paragrafında yer alan gözden geçirme standardı, bu standardın genel uygulama için uygun olup olmadığı sorusunu incelemek amacıyla, üç yıllık bir süreden sonra gözden geçirilecektir.

GÜMRÜK TARİFELERİ VE TİCARET GENEL ANLAŞMASI 1994'ÜN VI'NCI MADDESİNİN UYGULANMASINA İLİŞKİN ANLAŞMA VEYA TEŞVİKLER VE TELAFİ EDİCİ TEDBİRLER ANLAŞMASI'NIN V'nci BÖLÜMÜ UYARINCA, ANLAŞMAZLIKLARIN HALLİNE İLİŞKİN BEYAN

Bakanlar, GATT 1994'ün VI'ncı Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Anlaşmaya veya teşvikler ve Telafi Edici Tedbirler Anlaşmasının V'inci Bölümüne uygun olarak anlaşmazlıkların halli konusunda, dampinge karşı ve telafi edici gümrük vergisi önlemlerinden doğan uyuşmazlıkların birbiri ile tutarlı biçimde çözümlenmesi gerektiğini kabul ederler.

GÜMRÜK İDARELERİNİN BEYAN EDİLEN KIYMETİN DOĞRULUĞUNDAN VEYA GERÇEKLİĞİNDEN ŞÜPHELENMESİNİ GEREKTİRECEK NEDENLER OLDUĞU DURUMLARLA İLGİLİ KARAR

Bakanlar, GATT 1994'ün VII. nci Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma çerçevesinde kurulan Gümrük Kıymeti Komitesi'ni aşağıdaki kararları almaya davet ederler:

Gümrük Kıymeti Komitesi;

Satış bedelinin, GATT 1994'ün VII.nci Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma (bundan böyle "Anlaşma" olarak anılacaktır) kapsamında kıymetin birincil temeli olduğunu yeniden onaylayarak;

Gümrük İdaresinin, tüccarlar tarafından beyan edilen bir kıymeti desteklemek için sunulan bilgi veya belgelerin doğruluğundan ve gerçekliğinden şüphelenmesini gerektirecek nedenler olduğu durumları ele almasının gerekebileceğini kabul ederek,

Gümrük idarelerinin bu şekilde hareket ederken tüccarların meşru ticari çıkarlarına zarar vermemesi gerektiğini vurgulayarak,

Anlaşma'nın 17'nci Maddesini, Anlaşma'nın III nolu Eki'nde yer olan 6'ncı paragrafını ve Gümrük Kıymeti Teknik Komitesi'nin ilgili kararlarını dikkate alarak,

Aşağıdaki şekilde karar almaktadır:

1. Herhangi bir beyanda bulunulduğunda ve gümrük idaresinin bu beyanı desteklemek için sunulan bilgi veya belgelerin doğruluğundan veya gerçekliğinden şüphelenmesini gerektirecek bir neden olduğunda, gümrük idaresi ithalatçıdan beyan edilen değerin 8'inci Madde hükümlerine uygun olarak düzenlenmiş olan ve ithal edilen eşya için gerçekte ödenen veya ödenecek toplam tutarı temsil ettiği konusunda, belgeler veya başka kanıtlar da dahil olmak üzere daha fazla açıklama sunmasını isteyebilir. Gümrük idaresi, daha fazla bilgi temin ettikten sonra veya herhangi bir cevap verilmediğinde, beyan edilen değerin doğruluğundan veya gerçekliğinden makul olarak şüphelenmeyi sürdürdüğü takdirde, ll'inci Madde hükümleri gözönünde bulundurularak, ithal edilen eşyanın gümrük kıymetinin l'inci Madde hükümleri çerçevesinde tesbit edilemediği mütalaa edilebilir. Gümrük idaresi nihai karar vermeden önce, sunulan bilgi veya belgelerin doğruluğundan veya gerçekliğinden şüphelenme gerekçelerini, istenirse yazılı olarak, ithalatçıya bildirecek ve ithalatçıya cevap vermesi için makul bir fırsat tanınacaktır. Nihai karar alındığında, gümrük idaresi kararını ve gerekçelerini yanlı olarak ithalatçıya bildirecektir.

2. Anlaşma uygulanırken herhangi bir Üyenin bir başka Üyeye üzerinde mutabık kalınan şartlarla yardımcı olması tamamen uygundur.

TEK ACENTA, TEK DİSTRİBÜTÖR VE TEK MÜMESSİL TARAFINDAN YAPILAN İTHALATLAR VE ASGARİ KIYMETLERLE İLGİLİ METİNLERE İLİŞKİN KARAR.

Bakanlar, aşağıdaki metinleri kabul edilmek üzere, GATT 1994'ün VII.'nci Maddesinin Uygulanmasına ilişkin Anlaşma çerçevesinde kurulan Gümrük Kıymet Komitesine havale etmeye karar verirler.

I

Gelişmekte olan herhangi bir Ülke, Ek III, paragraf 2 şartları çerçevesinde resmen tesbit edilmiş asgari değerleri saklı tutmak için bir rezerv koyduğu ve geçerli bir neden gösterdiği takdirde, Komite, rezerv talebini olumlu bir yaklaşımla dikkate alacaktır.

Böyle bir rezerve muvafakat edilmesi halinde, Ek III, paragraf 2'de anılan şart ve koşullar kapsamında gelişmekte olan ilgili ülkenin mali, ticari ve kalkınmaya yönelik ihtiyaçları tümüyle dikkate alınacaktır.

II.

1. Gelişmekte olan bazı ülkeler tek acenta, tek distribütör ve tek mümessil tarafından yapılan ithalatların kıymetinde sorunlar olabileceğinden endişe duymaktadırlar. Gelişmekte olan Üye ülkelere 20'nci Maddenin l'inci paragrafı kapsamında, Anlaşma'nın uygulanmasından önce beş yıla kadar bir erteleme süresi tanınmıştır. Bu bağlamda, bu hükümden yararlanmak isteyen gelişmekle olan Üye ülkeler bu süreyi Anlaşma'nın uygulanmasını kolaylaştırmak amacıyla uygun

2 Komite, bu hususları dikkate alarak, Gümrük İşbirliği Konseyine, Ek II hükümlerine uygun olarak, gelişmekte olan Üye ülkelere, tek acenta, tek distribütör ve tek mümessil tarafından yapılan ithalatlarla ilgili alanlar da dahil olmak üzere, kaygı duyulması olası olduğu tesbit edilen alanlarda çalışmaları biçimlendirmelerinde ve yürütmelerinde yardımcı olmasını tavsiye eder.

GATS İÇİN KURUMSAL DÜZENLEMELER HAKKINDA KARAR

Bakanlar, Hizmet Ticareti Konseyinin ilk toplantısında yardımcı gruplar hakkında aşağıda belirtilen kararların kabul edilmesinin önerilmesi hususunda karara varmışlardır.

Hizmet Ticareti Konseyi,

Madde 24'e uygun olarak işlemleri kolaylaştırma GATS'ın amaçlarını ilerletme fikriyle hareket ederek aşağıda belirtilenlere karar vermiştir:

1. Konseyin kuracağı herhangi bir yardımcı grup Konseye yıllık olarak veya en azından gerektiğinde, rapor verecektir. Bu gibi grupların hepsi kendi çalışma kurallarını kendileri oluşturacaktır ve gerektiğinde kendi yardımcı gruplarını oluşturabileceklerdir.

2. Herhangi bir sektörel komite, Konsey tarafından kendisine verilen sorumlulukları yerine getirecektir ve Üye ülkeler ilgili oldukları sektördeki hizmet ticaretiyle ilgisi olan sorunlar hakkında ve kendilerinin ilgili oldukları sektörel Ek'in işleyişi hakkında danışma fırsatı vereceklerdir. Bu gibi sorumluluklar aşağıdakileri kapsayacaktır:

(a) ilgili oldukları sektörle alakalı olarak: Anlaşmanın uygulanmasını devamlı incelemede ve gözetimde tutmak;

(b) ilgili oldukları sektördeki ticaretle ilişkin olan her konuda Konseyin dikkate alması için teklif veya öneriler hazırlamak;

(c) sektörle ilgili olan bir ek varsa, bu ek'i değiştirmek için verilen önerileri dikkate almak ve Konsey 'e uygun tavsiyelerde bulunmak;

(d) teknik tartışmalar için forum hazırlamak, Üye ülkelerin tedbirleri hakkındaki çalışmalara k ve ilgili oldukları sektördeki hizmet ticaretini etkileyen diğer teknik konulardaki incelemelere önderlik etmek;

(e) ilgili oldukları sektördeki hizmet ticaretini etkileyen yükümlülüklerin uygulanmasıyla veya diğer konularla ilişkili olarak, Anlaşmaya üye olan gelişme yolundaki ülkelere veya Dünya Ticaret örgütü Anlaşmasına dahil olmak için müzakere yapan gelişme yolundaki ülkelere teknik yardım sağlamak; ve

(f) Hizmet Ticareti Genel Anlaşması çerçevesinde kurulmuş olan herhangi bir diğer yan kuruluşla veya ilgili olan bir sektörde faaliyet gösteren uluslararası kurulularla işbirliği yapmak.

Ticaret Bakanlığı için Tıklayınız **Mevzuat için Tıklayınız.**